

מלווין דאגלס לא הגיע לטכס חלוקת פרסי האוסקר, השנה. למרות שהיה מועמד לקבל את פרס השחקן המיטיב. "עם חיות וילדים אסור להתחרות בהוליווד", הסביר את עצמו, ומאחר שמתחרהו הראשי לפרס היה ג'סטין הנרי, הילד של "מישפחת קרמר", הוא סבר שאין לו מראש שום סיכויים. אלא שהפעם, באופן יוצא מן הכלל, טעה. קרוב ל-50 שנה בעולם הסרטים, לימדו את השחקן הוותיק, שחגג כמה ימים לפני חלוקת הפרסים את יום הולדתו ה-79, כי לתעשיית הסרטים יש להתייחס בחשדנות. באופן חריג החליטה התעשייה לאכזב אותו פעם אחת. לטובה. אחרי 65 סרטים, הוא זכה סוף כל סוף, בפיסולן המוזהב שנחשב את הכבוד היקר ביותר שקיים בעולם הקולנוע, בארצות הברית.

בנו של מורה לפסנתר שנודד ממקום למקום, בהתאם להצעות העבודה שקיבל, זכה לחלוקה עדיין בגיל בית-ספר, על פני אירופה, קנדה וארצות-הברית. במילחמת-העולם הראשונה התגייס כחובש, ובמלחמת-העולם השנייה, עתיד היה ל- עבור לחיל-הקשר ולהגיע לדרגת סגן אלוף.

השירדך הפך קבע. את צעדיו הראשונים, אחרי המלחמה הראשונה, לא עשה דווקא בכיוון הבמה, בהעדיפו את האות הכתובה. הוא נימנה על מערכת שירות החדשות, שיקאגו סיטי ניוז בירור, במשך כמה שנים, ורק לקראת סוף שנות העשרים הוא התמסר לתיאטרון. נסיונותיו הראשונים בברודווי היו פחות ממוהירים בהצלחתם. והמזל האיר לו פנוי רק כאשר הוא זכה להופיע לצידה של שחקנית בשם

הלן גאהגן, במחזה בשם היליה או לעולם לא. ההצלחה שיכנעה את השניים להפוך את השירדך סידור של קבע והם נישאו זה לזה.

הוליווד, שרדפה באותו זמן אחר גברים צעירים ונאים, היודעים לדבר, כדי לאכלס בהם את בד הקולנוע שזה עתה למד להשרתם בקולו. זימנה אותו עד מהרה. דאגלס התגלה תוך זמן קצר כקומיקאי מוכשר; הזורק רפליקות מן השווול ללא שום מאמץ, ולא פחות מזה כשחקן בעל יכולת דרמטית ניכרת. הוא הופיע הרבה, בסרטים מכל הסוגים, מסרטי אימים כמו הבית הישן לצידו של בוריס קארלוף, ועד לדרמות רומנטיות, כמו זו המבוססת על הצלחתו הבימתית היליה או לעולם לא עם גלוריה סוואנסון (שהחליפה את רעייתו, מן הגירסה התיאטרונית). שלוש פעמים הופיע לצידה של גרטה גארבו, כאשר המוצלח מבין שלושת הסרטים הוא כמוכן ניוצ'קה. במאי אותו סרט, ארנסט לוביטש, נימנה על מערציו של דאגלס והשתמש בו כמה פעמים בסרטיו.

גלות בניו-יורק. אחרי עשרים שנה פוריות על הבד, נפסקה לפתע הקריירה הקולנועית של דאגלס למשך תריסר שנים. הביוגרפיות הרישמיות מספרות כי הוא העדיף תמיד את בימת התיאטרון על זרקורי הקולנוע, והחליט להקדיש את תקופת פרישתו לאהבתו הראשונה. הרכיז לאים לחשו שמדובר במשבר גיל הביניים, שדאגלס, שהיה תמיד התלמות המאהב האלגנטי והשנון מתקשה למצוא תפקידים בהגיעו לגיל 50, מה גם שבריאיונות רופפת (עובדה שהסתברה כנכונה מאוחר יותר).

אולם היתה עוד סיבה קטנה להרחקתו של השחקן. ב-1950, החליטה רעייתו לפתוח בקריירה ציבורית והציגה את מועמדותה בבחירות לסנט מול פוליטיקאי שאפתן וצעיר בשם ריצ'רד ניקסון, שהיה

פאטריסיה מורא:

פעם דיבר

השמאל החדש

היום מדבר

הימין החדש

הזרמונות להכיר יוצרי קולנוע זרים שאפשר להסיק מדרכם לקחים היפים לקולנוע הישראלי, ניתנת בשבוע הקולנוע השווייצרי החדש. במסגרת זו באה לישראל הבמאית פאטריסיה מורא, המלווה את סירטה הדרך האבודה.

מורא, שווייצרית-צרפתייה, החלה את דרכה בתיאטרון לאחר שכבר היתה מורה, עיתונאית וניספחתי-עיתונות. מן התיאטרון עברה לכתיבת תסריטים, עברה במשך שנים בעריכת סרטי וידאו במועד לחללי-נפש.

סירטה הראשון העצמאי היה האינדיאנים עדיין רחוקים. את סירטה השני, הדרך האבודה, עשתה ב-1978. הוא מתאר את שלבי צמיחתה של ילדה, מבעד לעיניה של בת 10. הורי הילדה עוסקים במילוי פוחלצים ואילו סבה הוא שכן שלחץ פעם את ידו של לנין (דבר שאירע במציאות לסבא של הבמאית). הילדה קרובה יותר לסבה מאשר להוריה. הסבא, המתכנן למות בדיוק באחד במאי, הוא הפעיל השמאלני האירופי הנוטה למות. ואמנם, מורא מס' בירה כי שילבה בסירטה קטעי יומנים על פרשת אלדרו מורה, כדי לבטא את קץ האוטופיה של השמאל האירופי. בעיניה, מותו של מורה, ראש ממשלת איטליה החטוף, מסמל סופה של תקופה.

"קודם לכן דיבר השמאל החדש, היום מדבר הימין החדש", היא אומרת בחיוך. "אך אין זה סרט פוליטי, אלא סיפור

אורחת-במאית פאטריסיה מורא
למה הם עוסקים במילוי פוחלצים?

לעידוד הסרט השווייצרי. בכל פעם הציגו לי שאלות חדשות, כמו: מדוע הורי הילדה עוסקים דווקא במילוי פוחלצים, והאם אינם יכולים לעשות עבודה אחרת? לא ויתרתי. השארתי בסרט את כל הדברים שעליהם נשאלתי, ובכל זאת קיבלתי את האישור."

המסופר בכונה מנקודת מבטה של ילדה, המתבוננת במאורעות אך אינה מסוגלת עדיין לנתח אותם. התרשמותה ריגשית בלבד. "על תלאתיה בהפקת הסרט מספרת מורא: "שלוש פעמים דחתה אותי הוועדה

שחקנית מאריסה ברנסון
שם הבת: נעימת נוגה הכוכבים

קשור באותו זמן ביוזמות הטיהור של האומה האמריקאית מן הסכנה האדומה, שעליה התריע בקול גדול סנאטור ג'ון מקארתי. כדי לזכות בבחירות, טען ניקסון שיריבתו היתה בעבר חברה במפלגה שאין קוראים בשמה המפורש. הוא זכה בבחירות, והזוג דאגלס בילה 12 שנה בניו-יורק.

שובו לקולנוע, בשנת 1962, היה בסרט בילי באד של פיטר יוסטינוב. המעבר של דאגלס מתפקידי מאהבים לתפקידי אופי היה ברור לכל, ומאז הוא התבסס כאחד השחקנים המרשימים ביותר של הדור הוותיק. ב-1963 הוא זכה בהכרה הרישמית הראשונה של האקדמיה, כאשר אחרי שנים של תפקידים ראשיים זכה בפרס אוסקר על תפקיד המיטב של הסב בהאד (פרא מיני אלף). מאז, בשל בריאותו הרופפת, הוא לא הירבה להופיע, אך בכל זאת זכה להיות מועמד פעם נוספת (מעולם לא שרתי לאבי), להופיע בסירטי יוקרה כמו המועמד לצידו של רוברט דרפורד, הדייר, לצידו של רומן פולנסקי, לפני שמצא את עצמו בעל פיסולן נוסף, על תפקידו כמיליונר גוסס, המוקסם מן התבונה של גנן מפגר בשיכלו. בסרט של האל אשבי להיות שם המבוסס על ספרו הידוע של יו"ר קושינסקי.

זכרתה של

סקיאפארלי

היא נראית כמו ציור ומדברת כמו שיר. לבתה בת השנתיים וארבעה חודשים קראה "סטארליט מלודי" (נעימת נוגה הכוכבים). זוהי מאריסה ברנסון, אחת הכוכבות היפות ביותר של הבד, מי שהופיעה לצד ראיון או'ניל בבארי לינדון ועתידה לחדש את פעילותה הקולנועית אחרי הפוגה מאולצת. היא היתה עסוקה ב"נישואין אומללים ובגירושין אומללים" לתעשיין גיימס ראנדל שהעביר אותה מפאריס, שם התגורר רבה בשנים האחרונות ללוס-אנג'לס. בימים אלה חזרה לפאריס לצילומי סרט תיירות עבור הטלוויזיה האמריקאית ובהודמנות זו הוחתמה על חוזה להסרטה הסרט תשוקה עם קלאוס קינסקי, העוסק בשיחזור חייו של פאפא ג'יני, גילגול נוסף של מאהב שכל הנשים נופלות קורבן לקסמיו.

לפני סרט זה עומדת לפניה משימה נוספת בלוס-אנג'לס: להופיע בסרטו של